

Lapikust maast ja eestlastest Euroopa esinduskonverentsil DATE'99 Münchenis

Erinevalt haridusministrist (vt. Luup nr. 5, 1999) arvan, et Maa võib olla ikka lapik küll. Kõik on ju mudeli ja mõtlemise mugavuse küsimus. Oleks ikka narr ka, kui peaks maakera kumerust näiteks maamõõtja töös arvestama. Ehkki, teisest küljest, "keerulisemad" arvutused võivad selle ameti veelgi tulusamaks muuta. Nii et kellele on maa lapik ja kellele kera...

Münchenis peeti märtsikuu esimesel poolel maailma üks esinduslikemaid elektroonika disaini konverentse – DATE'99 (*Design Automation and Test in Europe*). Ehkki see oli eurooplaste ettevõtmine, oli lõviosa ettekannetest USA-st, kaks korda vähem pererahvalt sakslastelt ja tervelt viis korda vähem (ehk kümnekonna ringis) niisugustelt tugevatelt elektroonika maadelt nagu Prantsusmaa, Inglismaa ja Itaalia.

Päris esindusliku 14-nda koha maailma suurte riikide seas napilt Rootsi ja India järel päris Eesti tervelt kahe ettekandega, mille mõlema autoriteks olid TTÜ doktorand Jaan Raik ja allakirjutanu. Kõigi teiste Ida- ja Kesk-Euroopa "arengumaade" peale kokku pääses sellele konverentsile vaid üksainus ettekanne. Imestada siin ei maksa, sest elektroonika on kõrgtehnoloogia ja konkurentsivõimelist teadust saab üldjuhul teha vaid nendes maades, kus see tehnoloogia olemas on. Vahel on ka erandeid.

Retsensentide sõelast pääses sel konverentsil läbi vaid üks viiest konkursile saadetud tööst. Et niisuguse tasemega foorumile pääseda, peab üldjuhul millegagi üllatama või šokeerima. Eestlased šokeerisid konverentsipublikut oma testide generaatoriga, mis töötab kaks suurusjärku (!) kiiremini kui teised analoogilised generaatorid. Kuidas selline ime siis juhtuda sai?

Inseneritöös on kasutusel nii täpseid kui ka ligikaudseid meetodeid. Täpsetel on harilikult kaks halba omadust - nad on keerulised ehk "aeglased" ja kallid. Kuid nad võluvad oma täpsusega. Makstes lõivu üldisusele, õnnestus eestlastel luua meetod, mis fantastilise kiiruse juures säilitab ka suurt täpsust. Lõivu maksmine seisnes selles, et meetod on täpne vaid teatud tingimustel, seega siis - mitte alati. Atraktiivseks aga teeb meetodi see, et need "teatud tingimused" vastavad küllaltki laiale praktilisele kasutusale, mida õnnestus ka eksperimentidega tõestada.

Teisiti öeldes, ettekande autorid võtsid nõuks kuulutada, et **maa on siiski lapik** ehk joonlaud kõlbab küll kerale joonistatud ruutude mõõtmiseks. Mida suurem on aga kera, seda parem muidugi ...

Münchenis oli 20 kraadi sooja. Aga Garmisch Partenkirchen'i lähedal õnnestus Jaanil pärast edukat ettekannet ka slaalomisuuski proovida.

Prof. **Raimund Ubar**
17. märtsil 1999